

Naslovna stranica:
Fragment rada 28. 2. 2023. (Cres)

Impresum

Autorica izložbe, predgovora i fotografija:
Nevena Petra Piližota

Oblikovanje kataloga i tisak:
Vizualne kreacije d.o.o., Zagreb

Organizator: Creski muzej
Za organizatora: Jelena Dunato, ravnateljica
Tehnički postav: Eduard Dajčman

Popis izloženih radova

OLOVKA U BOJI NA PAPIRU

- 20. 2. 2023. (Kupači). 70 x 100 cm.
- 30. 1. 2023. (Kupači). 70 x 100 cm.
- 30. 12. 2022. (Cres). 45 x 60 cm.
- 23. 12. 2022. (Orlec - Cres). 50 x 70 cm.
- 17. 12. 2022. (Dupini). 100 x 70 cm.
- 28. 10. 2022. (Stijena). 70 x 100 cm.
- 26. 10. 2022. (Puževi). 70 x 100 cm.
- 10. 10. 2022. (Maslina). 61 x 89 cm.
- 2. 10. 2022. (Perunika). 100 x 70 cm.
- 18. 9. 2022. (Lotos_Oneness). 100 x 70 cm.
- 24. 8. 2022. (Perunika). 100 x 70 cm.
- 20. 8. 2022. (Grozd). 100 x 70 cm.
- 9. 8. 2022. (Orhideja). 100 x 70 cm.
- 24. 12. 2021. (Kornjača). 100 x 70 cm.
- 5. 12. 2021. (Stijena). 70 x 100 cm.
- 30. 11. 2021. (Perunika). 100 x 70 cm.
- 12. 11. 2021. (Perunika). 100 x 70 cm.
- 21. 10. 2021. (Vinova loza). 70 x 100 cm.

OLOVKA I NOVINSKI MATERIJAL NA PAPIRU

- 29. 5. 2020. (Kornjača). 59 x 42 cm.
- 6. 4. 2020. (Grozd). 100 x 70 cm.
- 4. 10. 2017. (Orhideja). 56 x 42 cm.
- 6. 8. 2016. (Smokva). 50 x 40 cm.
- 20. 10. 2014. (Maslina). 40 x 30 cm.
- 3. 10. 2014. (Suhozid). 42 x 56 cm.

AKVAREL I OLOVKA U BOJI NA PAPIRU

- 6. 3. 2023. (Cres). 21 x 30 cm.
- 28. 2. 2023. (Cres). 21 x 30 cm.
- 20. 11. 2021. (Leptir). 70 x 100 cm.

ULJE NA MEDIJAPANU

- 24. 1. 2019. (Cres). 24 x 18 cm.

PROJEKT „REGESTA“

- 28. 7. 2021. (Maslina). 28 x 21 cm. Print i novinski materijal na papiru.
- 26. 5. 2018. (Smokva). 28 x 21 cm. Print i novinski materijal na papiru.

23. 12. 2022. (Orlec - Cres)

OTOK

Nevena Petra Piližota

Creski muzej
18. 4. – 20. 5. 2023.

CM CRESKI
MUZEJ

Predgovor

Iako sam 2019. godine u Gradskom muzeju Drniš realizirala samostalnu izložbu slika i crteža pod nazivom "Otoci", moje umjetničko stvaralaštvo fokusirano (i) na otočke motive započeto je znatno ranije, u sklopu ciklusa crteža „Dnevnik“. Naslovnica kataloga spomenute izložbe sadržavala je upravo sliku otoka Cresa.

Razvoj ciklusa posredstvom slikarskih i crtačkih tehnika, otočkih motiva, ali i po pitanju broja realiziranih radova, prezentiran je i objedinjen samostalnom izložbom u Galeriji MORH-a „Zvonimir“ (Zagreb, 2021.). Kao najveći hrvatski otok, Cres je omogućio široki spektar motiva flore i faune, prirodne baštine... uzimajući u obzir i njegovu pozicioniranost te sve dis/proporcije koje mogu biti karakteristične za ovakav mozaik Prirode.

Cresko-lošinjska otočna skupina sa 36 otoka, otočića i hridi, prostorno najveća otočna skupina na Jadranu, sadržava oko 1500 vrsta biljaka: endemične i reliktno biljke (iz davne Zemljine prošlosti, a koje ne bismo ovdje očekivali s obzirom na tadašnji zemljopisni položaj i/ili klimatske prilike). Zbog njegove bogate povijesti i očuvanog prirodnog okoliša, Cres mnogi percipiraju kao park prirode. Biološki je najraznolikiji otok na Jadranu sa brojnim dokumentiranim/registriranim biljnim i životinjskim vrstama (primjerice 43 vrste orhideja, 7 vrsta divljih ruža, 87 vrsta leptira, više od 150 registriranih dupina...), što iznova potvrđuje kako je priroda „izvorište boja“ (Parun, 1990: 82), čak i u slučaju kamenih suhozida koji ne spadaju u otočko prirodno nasljeđe ali upotpunjuju njegovu vizualnu slojevitost.

„Kada je riječ o umjetničkom stvaralaštvu, ne radi se, dakle, o mehaničkome oponašanju iskustvene stvarnosti, nego je na djelu, osim istine bitka, i umjetnikova 'vlastitost' (M. Heidegger), originalnost, talent i inspiracija, vlastito doživljavanje i shvaćanje zbilje te njezina stvaralačka transpozicija u umjetničko djelo.

Čovjek, dakle, kao duhovno, estetsko, poetičko (stvaralačko) biće proizvodi svoj svijet umjetnosti koji je jedan nov, osebujan, autonoman svijet, a ne samo sredstvo...“ (Skledar, 2012: 169)

Prilikom pripreme ove samostalne izložbe, namjera je bila istražiti okvire umjetničke „vlastitosti“ proučavanjem prirodnih i kulturnih značajki Cresa. Baština jest temelj za istinsko razumijevanje svijeta; istinska, stvaralačka sloboda omogućava istinsku, stvaralačku zajednicu. Život jest mozaik.

„Svijet je ljudski svijet sa svojim dvojbama i krizama, dakle poprište moralne problematike; priroda, koju su Leibniz i njegovi sljedbenici smatrali harmonijskim kozmosom, u kojem je čovječanstvu dodijeljeno dostojno mjesto, ostaje izvan vidokrug modernih tumačenja mitova.“ (Žmegač, 2011: 160)

Otok Cres izabran je 2008. godine kao ogledno područje za provedbu Pilot projekta lokalnog razvoja (PPLR). Uz veliki kontrast bujne šumske vegetacije i kamenjarskih pašnjaka te slatkovodno Vransko jezero, otok je prekriven maslinicima i smokvama. Potkraj 19. stoljeća kultura vinove loze bila je najvažnija u ekonomiji Cresa. Uz maslinarstvo i vinogradarstvo, danas je i turizam važan čimbenik na ovom području. Suhozid i maslina, nezaobilazan dio života čovjeka, kuće, otoka, labirinta... 2018. i 2019. godine uvršteni su na popis nematerijalne kulturne baštine.

„Identitet je fenomen što se pojavljuje iz dijalektike između pojedinca i društva.“ (Berger i Luckmann, 1992: 202)

„Bio sam čovjek i bio sam stijena
Bio sam stijena u čovjeku i čovjek u stijeni
Bio sam ptica u zraku i prostor u ptici...“
(Šnajder, 1960: 109)

„U dijalektici između prirode i socijalno konstruiranog svijeta preobražava se sam ljudski organizam. U istoj toj dijalektici čovjek proizvodi zbilju i time proizvodi sebe.“
(Berger i Luckmann, 1992: 211)

Proučavajući bioraznolikost Cresa, odabirući motive koji bi na univerzalni način svjedočili iznimnoj prirodnoj baštini, razvidno je kako kontinuitet mitološke i prirodne slojevitosti Cresa nadilazi bilo kakve identitetske fenomene, ograničenja koje nudi koncept prostora i vremena. Čovjek uistinu nastoji „proizvesti“ zbilju. Zapravo, nužno je prisjetiti se zbilje, probuditi se u „istinskoj“ zbilji. Socijalno konstruiran svijet modelirao je ljudski organizam, no temeljni, izvorni, organski *Blueprint* budi se na granici realističnog i apstraktnog.

Jean-Jacques Rousseau naglašava kako je čovjekova povijest u prirodi, onoj koja „nikada ne laže“. (Cifrić, 2000: 177)

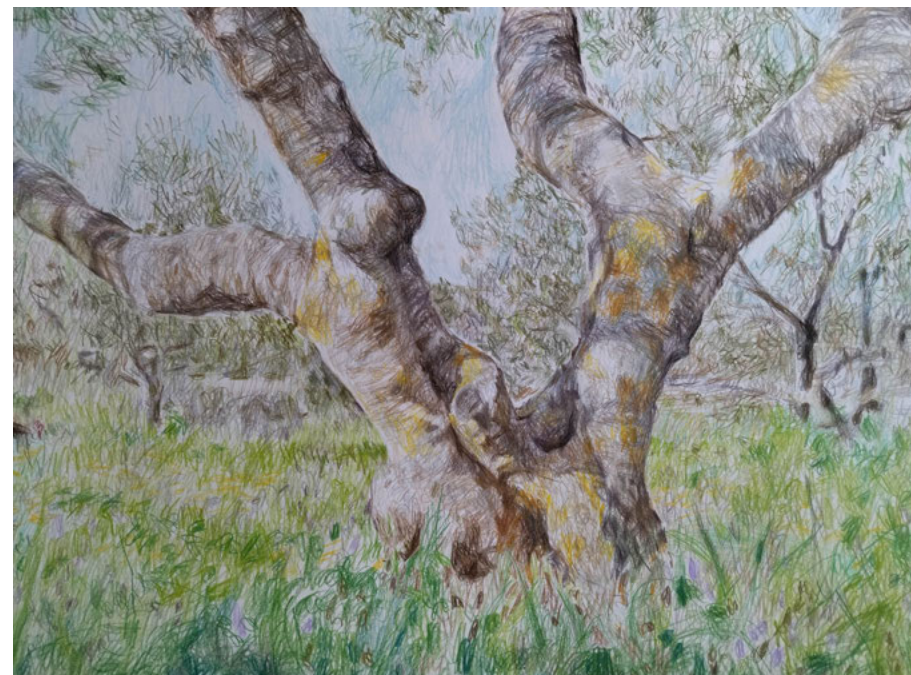
Okoliš i kultura, od čovjeka oblikovane kategorije, tek uokviruju njegovu potragu za samim sobom. Otok podrazumijeva traženje istine, mjesto spoznaje/spasa, oslobađanje „čestice kopna opsjednute valovljem; s tom asimetričnom skulpturom stršećom iz uskomešanog labirinta mora: s bjelinom koja, kao koncentrat bitka, opominje na njegovo počelo i kraj?

Otok: magično stjecište rtova,
Budnost.“
(Parun, 1990: 245)

„Tko zna što je otok, zna i što je Kozmos.“
(Parun, 1990: 246)

Literatura

- Parun, V. (1990). *Nedovršeni mozaik*. Zagreb: Mladost.
Skledar, N. (2012). *Sociologija kulture: pojmovi, teme, problemi*. Zagreb: PLEJADA.
Žmegač, V. (2011). *Prošlost i budućnost 20. stoljeća*. Zagreb: Matica hrvatska.
Berger P. L. i Luckmann T. (1992). *Socijalna konstrukcija zbilje*. Zagreb: Naprijed.
Šnajder, Đ. (ur.) (1960). *Antologija suvremene francuske poezije*. Zagreb: Lykos.

10. 10. 2022.

Životopis

Nevena Petra Piližota rođena je 1986. godine u Šibeniku, gdje je završila OŠ Petra Krešimira IV. i Gimnaziju Antuna Vrančića. Godine 2010. završila je preddiplomski sveučilišni studij Slikarstva na Akademiji likovnih umjetnosti (Zagreb), a 2011. godine diplomski sveučilišni studij Slikarstva. Godine 2012. magistrirala je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, 2016. položila je Državni stručni ispit, a od 2019. godine nositeljica je Uvjerenja o osposobljavanju za Voditeljicu pripreme i provedbe projekata financiranih iz EU fondova.

Nagrađena je višegodišnjom državnom stipendijom za izvrsnost, Otkupnom nagradom Rektorata za najbolji rad 2010., Otkupnom nagradom Erste fragmenti 7, stipendijom Nacionalne zaklade za osobito nadarene studente za akademsku godinu 2009./10., Rektorovom nagradom u akademskoj godini 2008./09. Tijekom 2019., 2020. i 2021. godine samostalnim izložbama sudjelovala je u manifestaciji Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske Dani europske baštine.

Izlagala je na dvadesetak samostalnih i četrdesetak skupnih izložbi u zemlji i inozemstvu.

E-mail: atelier.pilizota@gmail.com
Web: <https://nevenapetrapilizota.com.hr/>
<https://nevenapetrapilizota.blogspot.com/>